

Az otthonunk

DIÁKMELLÉKLET

D1 Zenehallgatás

Gryllus Vilmos: Hallgatag erdő

Hallgatag erdő, titkot rejtő,
Mondd el, a mélyed mit rejt néked?
Rejtem a tölgyet, rejtem a gombát,
Rejtem az őzet, rejtem a rókát,
Rejtem a fészket, benne a pintyét,
Patakot, kérget, kavicsot, kincset.
Hallgatag erdő, szépen kérlek!
Szépen, ha kéred, elrejtlek téged.

D2 Vers

Weöres Sándor: Buba éneke

Ó ha cinke volnék,
Útra kelnék,
Hömpölygő sugárban
Énekelnék –
Minden este
Morzsára, búzára
Visszaszállnék
Anyám ablakára.

Ó ha szellő volnék,
Mindig fújnék,
Minden bő kabátba
Belebújnék –
Nyári éjen,
Fehér holdsütésben
Elcsitulnék
Jó anyám ölében.

Ó ha csillag volnék
Kerek égen,
Csorogna a földre
Sárga fényem –
Jaj, de onnan
Vissza sose járnék
Anyám nélkül
Mindig sírdogálnék.

D3 Csukás István

Sün Balázs

Erdőszélen,
erdőszéli
tölgy tövében
volt egy ház.
Abban lakott
hét süntestvér:

Sün Aladár,
Sün Piroska,
Sün Adorján,
Sün Dorottya,
Sün Demeter,
Sün Tihamér
s a legkisebb:
Sün Balázs.

Hogyha jól be-
vacsoráztak,
szűk lett nekik
az a ház,
s előfordult
ilyenkor, hogy
kívül rekedt
Sün Balázs.

Furakodott,
nyomakodott,
morgott, perelt
dühöngve,
semmit se ért,
mit tehetett,
lefeküdt a
küszöbre.

Telt az idő,
múlt az idő,
éjre éj és
napra nap.
Egyre többször
fordult elő,
hogy a házból
a legkisebb
kimaradt.

„Ebből elég!
Torkig vagyok!” –

kiáltott fel
Sün Balázs.

„Sokan vagyunk,
s kicsi nekünk
ez a ház!”

„Éppen ezért
én elmegyek.
Szerbusz néktek
hat testvér:
Sün Aladár,
Sün Piroska,
Sün Adorján,
Sün Dorottya,
Demeter és
Tihamér!”

Miután így
elbúcsúzott,
fogta magát,
elindult,
lába nyomán
porzott a vén
gyalogút.

Így baktatott,
így poroszkált,
szomszéd tölgyig
meg sem állt.
Ottan aztán
sürgött-forgott,
árkot ásott,
falat emelt,
tetőt ácsolt,
ajtót szegelt,
és mire a nap leszállt,
épített egy
kalyibát.

„Így ni! – mondta. –
Most már végre
kényelmesen
alhatok!
Nem tolnak ki
a küszöbre
a nagyok!”

Falevélből
ágyat vetett
kényelmeset,

belé feküdt

s hortyogott,
hogy csörögtek
s remegtek az
ablakok.

Éjfél tájban
vihar támadt,
hajlítgatta
a vén fákat,
fújt a szél nagy
zajjal ám.
S arra ébredt,
hogy zörögnek
a kalyiba
ajtáján.

„Ki az? – szólt ki
fogvacogva. –
Ki kopogtat
éjnek idején?”

„Mi vagyunk az! –
szóltak kintről. –
Mi vagyunk a
hat testvér:

Sün Aladár,
Sün Piroska,
Sün Adorján,
Sün Dorottya,
Demeter és
Tihamér!”

„Elvitte a
szél a házunk,
engedjél be,
ázunk-fázunk
idekint,
csuromvíz a
kabát rajtunk,
és az ing.”

„Jól van, jól van –
szólt Sün Balázs. –
Jövök már!” –
s fordult a kulcs,
nyílt a zár.

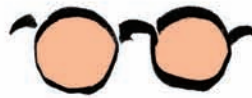
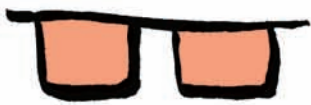
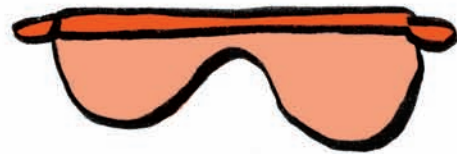
Betódultak
mind a hatan,
tele lett a
kalyiba.
Kérdezte is
Sün Tihamér:

„Mondd csak, testvér,
nincs csak ez az
egy szoba?”

Lefeküdtek,
elaludtak.
S arra ébredt
Sün Balázs:
újra kicsi
lett a ház!
Mert az éjjel
ide-oda

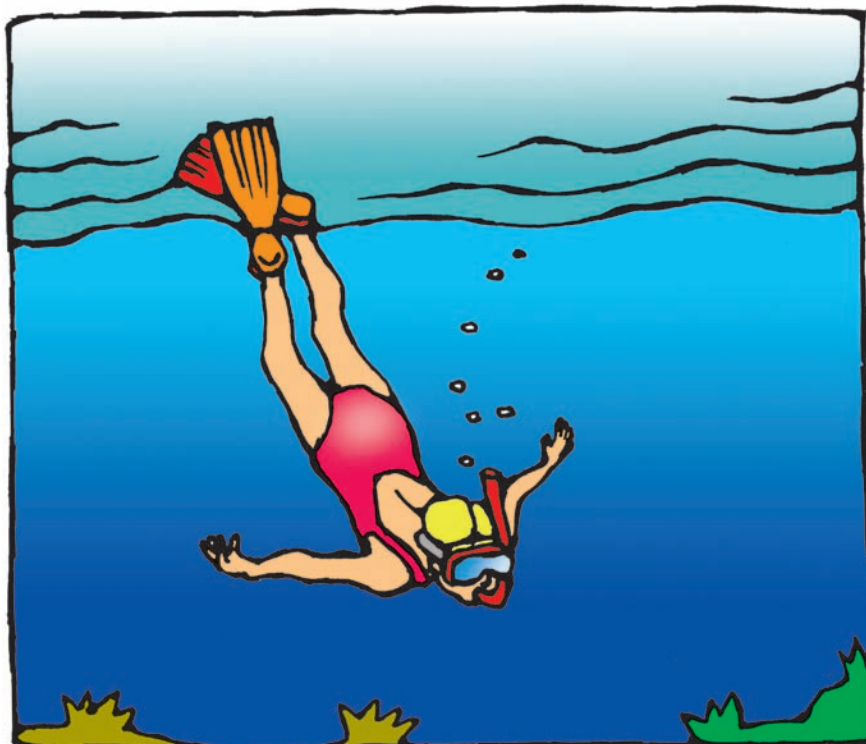
lökődve,
kiszorult a
küszöbre.
„Ejnye! – mondta
fejvakarva. –
Mit tehetnék?
Megnövök!
S akkor talán
nem lesz ágyam
nem lesz párnám
a küszöb!”

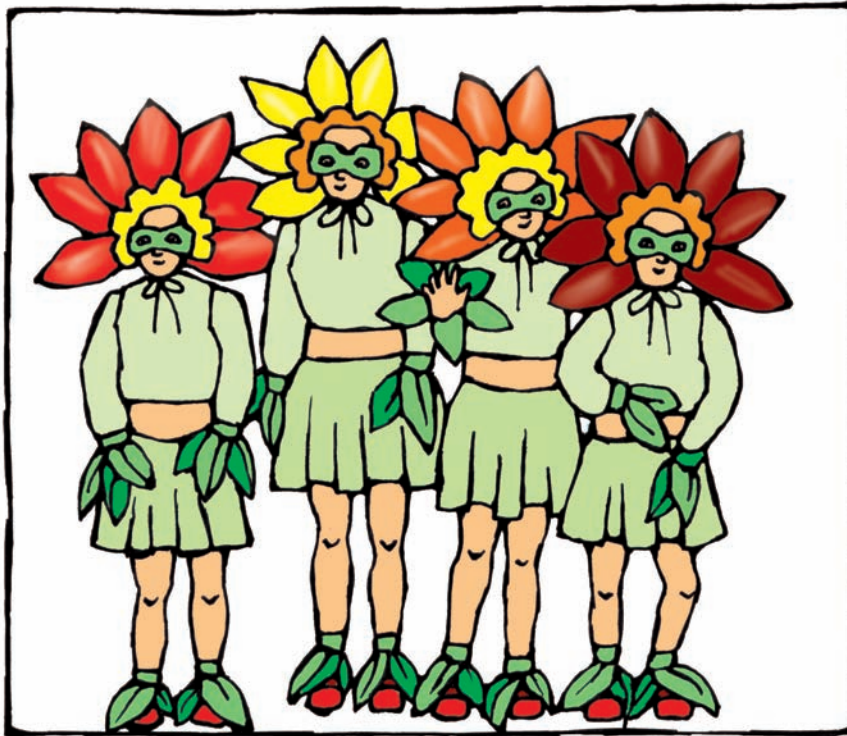
Szemünk fénye

DIÁKMELLÉKLET

D1 Képek

D2 Felmérés

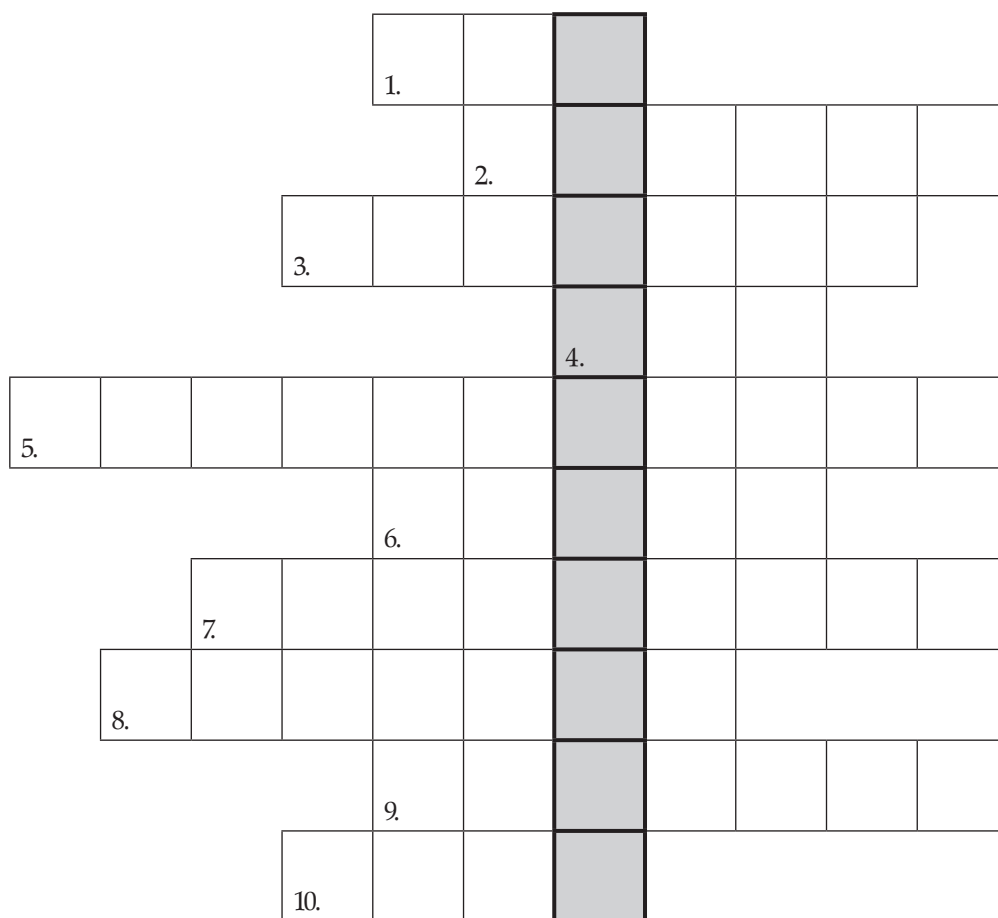
A megfigyelés időpontja:

A megfigyelés helyszíne:

A megfigyelők neve:

A megfigyelés szempontjai	A megfigyelés eredménye
Hányan hordanak szemüveget? (Miért van erre szükségük?)	
Hányan viselnek kontaktlencsét? (Miért választották ezt a megoldást?)	
Hányan nem hordják a szemüvegüket, pedig van nekik? (Miért nem hordják?)	
Hányan gondolják azt, hogy tökéletes a látásuk? (Miből következethetnek erre?)	
Hányan voltak már szemorvosnál életükben legalább egyszer? (Mi volt ennek az oka?)	

D3 Keresztrejtvény

1. Melyik az a madár, amelyiket akkor emlegetünk, amikor azt mondjuk, hogy valakinek nagyon jó a látása, éles a szeme?
2. „A távolságot, mint üveggolyót, megkapod, óriás leszel, csak hunyd le kis...” Hogyan folytatódik József Attila verse?
3. Más néven: látszerész.
4. Ez kering az ereinkben.
5. A szemgolyó legkülső burka: ez találkozik először a szembe érkező fénnel. Lencséhez hasonló alakja miatt megtöri a fénysugarakat.
6. Ha ilyen színű táblát látsz, tudod, hogy valamit nem szabad megtenni.
7. Elektromos készülék, amelynek képernyőjén álló- vagy mozgóképeket látunk.
8. Ennek az érzékszerve az orr.
9. Ilyen lencsét hordanak azok az emberek, akik nem látnak jól, de nem szeretnének szemüveget viselni.
10. Ez verődik vissza a tárgyról, ez teszi őket láthatóvá.